

ELOFIZETES.

HELYBEN ES VIDEKEN:

Egy évre — ... 48 kor.

Fél évre — ... 24 kor.

Egy negyed évre 12 kor.

Egy óra ... 4 kor.

Nyilttérli közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
városi poliházban.

TELEFON-SZÁM: 57.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

Köszef Köherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1918.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Csütörtök, augusztus 1.

Wekerle bejelenti a fuziót a munkapárttal.

(A főrendiház ülése. — Elfogadták a választójogi javaslatot.)

A főrendiház mai ülése meglepetést hozott. A meglepetést nem a szőnyegen forgó vita okozta, hanem *Wekerle* Sándor miniszterelnök elégius hangon tartott váratlan beszéde, mely *lyel bucsut vesz eddig politikai barátaitól és bejelenti, hogy a programját képező nagy reform-munkákat nem az ő táborukban, hanem egy új pártalakulás élén akarja megvalósítani.*

Illetékes helyről először hallottuk ma bejelentését ama régóta szárnyaló híreknek, hogy a miniszterelnök pártja és a többséget képező munkapárt *fuzióra készül.* A bejelentés burkolt formában történt ugyan, de a kormányelnök érzékeny bucsuja régi politikai fegyvertársaitól semmi kétséget sem hagy fenn aziránt, hogy a fuzió kész és az öszre, amikor a reformra sor kerül, *Wekerle* már egy *rekonstruált kormány élén* terjeszti a képviselőház elé javaslatát. Az ülésről a következőket telefonálja tudósítónk:

Budapestről telefonálja tudósítónk: A főrendiház ma kezdette meg a választójogi javaslat tárgyalását, mérsékelt érdeklődés mellett. A kormány részéről jelen vannak *Wekerle* Sándor miniszterelnök és *Töry* Gusztáv igazságügyminiszter.

Wlassics elnök 11 óra után nyitja meg a főrendiház ülést és felolvassa a király leiratát *Günther* Antal és báró *Kemény* Árpád alelnöki állásától saját kérelmére való felmentésére vonatkozóan, valamint gróf *Béldy* Ákos és *Keglevich* Gábor alelnökké való kinevezéséről.

Az elnök az új alelnököket, mint a magyar közélet régi munkásait, tisztelettel üdvözlő és eredményes munkálkodást kíván nekik.

Az elnök melegen elparentálja az elhunyt szultánt, majd bemutatja a lemondott gróf *Hadik* Barkóczy Endre elnök levelét.

Bemutatja továbbá az elnök a miniszterelnök átiratát *Némethy* államtitkár főrendiházi tagságáról, valamint gróf *Zichy* János kultuszminiszter kérelmét szünetelő főrendiházi tagságának feléledése iránt.

Napirend előtt gróf *Károlyi* József szólal fel. — A lapokban olvastam, hogy két hustalan rapot rendeltek el és pedig keddre és csütörtökre. Tekintettel arra, hogy az ország lakosságának 57 százaléka római katolikus és az vallási kötelemeinek pénteki büjt tekintetében nehezen tehet csak eleget, a keddi és csütörtöki hustalan napnak kedd vagy péntekre, illetőleg szerdára vagy péntekre való megállapítását kérem. (Élénk helyeslés.)

Wekerle Sándor miniszterelnök azonnal válaszol *Károlyi* Józsefnek és kijelenti, hogy a hustalan napokra való közlemény a lapokban tévesen jelent meg, mert a hajtnapok eredetileg is keddre és péntekre voltak megállapítva.

Károlyi József, valamint a főrendiház tudomásul veszi a miniszterelnök választását.

Az igazoló bizottság jelentése után

(Az előadó a javaslatról.)

Juhász Andor királyi ítélőtáblai elnök, előadó ismerteti a főrendiházi bizottság jelentését a választójogi javaslatról. A javaslat szerinte részleg az általános jelzőre, a választójog nem

öröklődik apáról-fiúra, hanem mindenkinek magának kell megszerezni azt.

Ilyen körülmények között legalkalmasabb az értelmi cenzus. Ha végrehajtható volna a népoktatási törvény, akkor ma nem kellene azon vitázni, négy vagy hat osztály legyen-e a cenzus. Oktatásügyünk elmaradott. Ha ez megjavul, akkor minden önjogu magyar polgár szavazó lesz.

A magyar hadsereg megszervezése, az állam rendőrség, a birtokpolitika és egyéb reformok után kell gondoskodnunk a nemzeti szempontok fejlesztéséről. A javaslat elfogadásától a pártviszonyok javulását és a nemzet egybeolvadását várja. (Eljenzes.)

(Ervé kritika.)

A főrendiház ülésén az első felszólaló *Majláth* József gróf. Nem elégíti ki a reformjavaslat, aminthogy nem elégíti ki sem az ipari, sem a mezőgazdasági munkásokat. Nem barátja a kompromisszumnak sem, mert az mindig további viszály magvát hordja magában. Egyet elért ez a javaslat, tudniillik, hogy a választójog izgalma alkalmas kérdése egyelőre lekerült a napirendről. Ezért elfogadja a javaslatot, minthogy minden változtatás késlelteti annak életbeléptetését. *Senki sem tiszteli nála jobban a nőt, de az őreganyjára és ósanyjára gondolva azt mondja: Istenem, ne adj a nőknek választójogot, a mai időkben semmi esetre sem.*

Sigray Antal gróf: A választójogi reformot nem ez a javaslat fogja elintézni, hanem azok a szociális reformok, birtokpolitika, rokkant kérdés, a közigazgatás államosítása, amelyekkel ez a kormány is programjába vett, de amelyek éppen a választójog harcai miatt nem kerültek megvalósulásra. Ezt a javaslatot, amely őt nem elégíti ki, az egyetértés kedvéért változtatás nélkül elfogadja.

Széchenyi Aladár gróf nem fogadja el a javaslatot, mert kevesli. Vázsonyi eredeti javaslatát minimumnak tartja, ezt, mint a szociálistákkal való kompromisszum eredményét elfogadni becsületbeli kötelességének tartja. A nők választójogának rendületlen híve, a javaslatot nem fogadja el.

Apponyi Henrik gróf sok változtatást kívánna a javaslaton eszközölni, de a békés meg egyezés érdekében azt elfogadja. Hosszu külpolitikai fejtegetésbe bocsátkozik, amelyben azt bizonyítja, hogy a külföld demokratái, *Wilson* és társai okai a háboru folytatásának.

Berzeviczy Albert: A javaslat megegyezés eredménye, ámbár egyes pontjaiban egyszerű többségi javaslat döntött. Oszlja azt a nézetet, hogy a kompromisszum nem mindenkit elégít ki, őt sem elégíti ki, de azért minden esetre nagy haladást jelent. A javaslatban foglalt korlátozá-

Wekerle elhagyja az őt támogató pártokat.

Wekerle Sándor miniszterelnök csodálkozik azon, hogy *Balthazár* és *Prohászka* az általános titkos választójog híveinek vallják magukat és ugyanakkor a magyar nyelvet követelik. A nők választójogának szükségességét fenntartja és reméli, hogy belátható időn belül meg is tudja valósítani. Állást kell foglalnia *Prohászka* ellen, aki azt mondja, hogy a háboru terheit tulnyomóan a legalsóbb néprétegek vi-

sok olyanok, amelyek a viszonyok fejlődésével automaticz tágulni fognak, sőt meg is szűnnek. Nem lát veszélyt abban, hogy szociáldemokrata párt lesz a Házban, nem fél, ha nemzetiségiék nagyobb számban kerülnek a Házba. Veszedelemet lát azonban abban, hogy a *magyarság körébe beférkőzött a nemzeti érdekek iránti közöny, a szociális érdekek mellett nem veszik figyelembe a nemzeti szempontokat.* Annak a reményének ad kifejezést, hogy a választójog kérdését, amely annyi bajt és komoly válságot is okozott, sikerült nyugvópontra hozni. A javaslatot elfogadja.

Ezután az ülést délután négy órára halasztják.

A délutáni ülésen *Csernoch* János a napirendi előtt szóvá teszi, hogy a király születésnapja közeledik. A főrendiház felhatalmazza az elnökséget, hogy őfelségének ez alkalommal a főrendiház üdvözlését és hódolatát tolmácsolja.

(Prohászka nem antiszemita.)

Prohászka Ottokár az általános titkos választójog hívének vallja magát, de elfogadja a javaslatot, mert kezdete egy jövő fejlődésnek. Ez azonban nem akadályozhatja meg őt abban, hogy szigorú kritikát ne gyakoroljon. A hat elemi igazságtalan jogcím, mert például *Fehérvármegyében* 24.000 ember közül alig hatvan végezte el a hat elemi. Szerette volna, ha a javaslatban a magyar nyelv is érvényre jutott volna. Tiszteli a nemzetiségiék nyelvét, de az államnyelvet mindenkinek el kell sajátítania. Az iskola ezt nem végezheti el, hanem csak a hadsereg.

Nyiltan kijelenti, hogy a szociáldemokrata párt vezére olyan működést fejtenek ki, amely ellentétben áll a haza érdekeivel. Helyesli a szociáldemokráciát, mint a munkásság szerveztségét a töke koncentrációjával szemben. A szociáldemokraták azonban visszaélnek a vallással, kivéve a zsidó vallást. Nem engedik meg a halott beszterelését, azonban *Mandelduft* rabbi eltemetheti a zsidó munkást. Félti a nemzeti szempontot attól is, hogy a bevándorolt galiciai zsidók választójogot kapnak. Ő nem antiszemita, de megakarja védeni a magyar népet idegen faj szellemi tulsúlyától és erőszakától. A nőknek szavazati jogot követel. A javaslatot elfogadja.

Balthazár Dezső: éles kritika tárgyává teszi ama politikusok eljárását, akik a választójogot a háboruban napirendre tűzték. A javaslat torzszülött, amelyet senki sem akar a magának elismerni. A legnagyobb szégyen, hogy a magyar nyelv joga nem jut benne érvényre. Nem fogadja el a javaslatot.

szel. Ez nem felel meg a tényeknek, sőt ellenkezőleg, a vidéki gazdanépeség sokkal kedvezőbb helyzetben van, mint a többi osztályok. Óvakodjunk a teherviselésnél osztálykülönbséget tenni. Ami a galiciai veszélyt illeti, helyes az, hogy *Prohászka* disztinvál, mert nem szabad felekezeti momentumot a kérdésbe belevinni. Ezt nem is tűrné. A galiciai veszélytől nem kell félni, mert a törvényjavaslat szigorú ren-

delkezéseket tartalmaz az állampolgárságot illetőleg.

— Részletesen foglalkozik a javaslat ellen elhangzott érvekkel. Annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy a kérdés nyugvó pontra jut, legalább addig, amíg sürgős reformok keresztül vihetők lesznek. A javaslattal a munkások túlnyomó része meg van elégedve, szintúgy az ország közvéleményének többsége is. A főrendiházban Széchenyi Aladár gróf egyedül áll.

— Az ország azt akarja, hogy dolgozzunk. Ez a kormány programja is és már az ősszel fontos tervekkel lép az ország elé. Már most előre figyelemztetnem kell, hogy ne vádoltassanak következetlenséggel, ha e reformok keresztülvitelénél nem azokkal fogok haladni, akikkel eddig mentem. Nagyon

sajnálom a politikai barátainkat, el kell hagynom, mert nagyon megtanultam őket becsülni és fájdalommal látom, hogy utaink szétválnak. De ilyen fontos politikai kérdéseknél csak az a mérvadó, hogy azok, akik ezeket az elveket keresztül akarják vinni, engem kövessenek. Megakarjuk valósítani, még pedig azokkal valósítani, akik minket követnek.

Mint hogy a választójog elintézésével az alap erre meg van adva, kéri a javaslat elfogadását. A főrendiház azután a javaslatot általánosságban elfogadta.

Az első szakasznál Balthazár Dezső javaslatot nyújtott be, amely szerint a kormányt utasítja a főrendiház, hogy a nők választójogát mielőbb valósítsa meg. A Ház elvetette a Balthazár javaslatát és elfogadta részleteiben is változtatlanul a törvényjavaslatot.

Osztrák gyermekek Aradon.

(Előkészítet a fogadtatásukra. — Földeák hatvan nyaralót kapott.)

A szombat délelőtt tíz óra negyven perckor Aradra érkező osztrák gyermekek fogadtatását előkészítő bizottság ma délután értekezletet tartott a városháza tanácstermében. Az értekezleten Vásárhelyi Janka elnökölt és résztvettek azon: dr. Auszterweil Lászlóné, gróf Bréda Viktorné, Csillag Lajosné, Fischer Irén, Goldschmidt Mihályné, Haller Józsa, Hasz Erzsébet, Kara Gyözőné, Karolini Mihályné, Laczay Endréné, Lészai Sándorné, báró Neuman Alfrédné, Salacz Dezsőné, Sztójka Annus, Tagányi Gusztávné és Kardos Géza dr.

Kardos Géza dr., aki tegnap végignézte a földeáki állomáson a nyaralásra érkezett gyermektranszport fogadtatását, rövidesen beszámolt annak lefolyásáról.

— Délután öt órakor érkezett meg a vonat, — mondotta Kardos dr. — amelyen 150 gyermek helyett csak hetvenen érkeztek meg. A háború kis mártírjainak a fogadására megjelent az állomáson a környék egész intelligenciája. Ott voltak: Návay Lajos belső titkos tanácsos, Návay Tamás volt főispán, a vármege részéről Vertán Endre főjegyző, Makó város küldöttsége, Földeák község előljárósága Lukács István főjegyző vezetésével és még igen sokan. A kis vendégeket Návay Lajos üdvözölte, aminek megtörténte után a gyermekek négyes sorokban állottak fel és magyar nemzetiszínű zászlók lengetése mellett harsány éljenzésben törtek ki. Nem sok ideig állhattak azonban egy csoportban, mert az egybegyűlt asszonyok valósággal megrohanták őket s elhalmozták valamennyiüket minden jóval. A transzportot kísérő tanítónők könnyezve nézték az emberbaráti szeretet eme szép megnyilvánulását, ami ugyilátszik meglepte őket. Az osztrák gyermekek valóban igen gyenge állapotban vannak, a kép, amelyet ott láttam, nagyon elszomorított és csak annál jobban serkentett, hogy a néhány nap múlva Aradra érkező gyermekek tisztességes ellátása érdekében mindent elkövetsek.

Az igazgató főorvos szavai után megbeszéltek az egybegyűlteket a fogadás és a gyermekek elosztásának részleteit. A 466 gyermeket hozó különvonat szombaton délelőtt 10 óra 40 perckor érkezik Aradra és a raktárak előtti térségen történik meg a kiszállás. A város nevében Kovács Vince kultúratanácsos üdvözli az érkezteteket, ami után étkezés következik. A gyermekek szétosztása kerületenkint fog megtörténni, elsősorban a távolabbi kerületekben lakó vendéglátókat veszik tekintetbe. A bizottság tagjai bizonyos időközönként meg fogják látogatni a gyermekeket.

Vásárhelyi Janka bejelentette, hogy Zabor Andor tanácsnok késznek nyilatkozott ingyenes fürdőben részesíteni a gyermekeket. Naponta négy, 50 tagból álló csoport fürödhet meg, délelőtt két leánycsoport, délután pedig két fiúcsoport. Ez uton arra kéri a város tehetősebb polgárait, hogy apróbb játékszerek ajándékozásával tegyék lehetővé a gyermekek szórakoztatását.

Az élelmezéssel sem lesz semmiféle fenakadás. 46 métermázsa lisztet kapnak az érkező gyermekek részére, mindegyiknek 10—10 kilót. Cukrot, szappant maguk a gyermekek hoznak magukkal ügyes kis hátizsákokban. Csupán a zsír beszerzésének kérdése okozott nagyobb fejtörést a bizottságnak, megnyugod-

Beakarták csapni az aradiakat rossz cipőkkel.

(Rendőrségi eljárás fővárosi kereskedők ellen.)

Az aradi cipőhivatal ma délután feljelentést tett az aradi rendőrségen egy budapesti cipőnagykereskedő és két budapesti cipész ellen. Ez a radikális eljárás állott ugyanis rendelkezésére az aradi cipőhivatalnak és csak ezzel az eljárással lehet elejét venni annak, hogy a jövőben megismétlődjen az a hallatlan botrányos visszaélés, amely hatósági segédlettel súlyosan megakarja károsítani a rongyos cipőben járó és kiuzsorázott aradi polgárokat.

Az történet, hogy a Népruházati Bizottság — amely most központilag intézi a cipő ellátást — Kutányi J. aradi cégnek több pár cipőt utalt ki. A cipők meg is érkeztek. Azokat Cziment Henrik budapesti VII., Vilmos császárti nagykereskedő küldötte el Aradra. A mellékelt számla szerint háromféle minőség érkezett. Az első minőségű cipő eladási áráként 138 korona van feltüntetve, a másodosztályú cipő 81 korona. A harmadosztályú cipő fatalpu, gyerekek cipő, ezt negyven egynehány koronáért kellene árusítani. A cipők nem Cziment Henriknél készültek, ez a derék ur csupán a cipő továbbeladásával foglalkozik. E téren bizonyára nélkülözhetetlen, alkalmasint ezért is nem teljesít katonai szolgálatot. A cipőket részben Sugár Zsigmond, József-köruti, részben Rózsa Gyula Dohány-utcai cipész készítette.

Kutányi aradi cipőkereskedő a küldeményt kézhez vétel után a városi cipőhivatalba vitte fel, ahol az aradi szakértők a legnagyobb megbotrányozásuknak adtak kifejezést, amikor ezeket a silány cipőket megtekintették. Eleinte arra gondoltak, hogy az árut visszaküldik miután azonban kétségtelen, hogy itt súlyos visszaéléssel áll szemben az aradi fogyasztóközönség. A cipőhivatal vezetői nagyon helyesen telefonáltak a rendőrségre, ahonnan egy rendőrtisztviselő kiment a helyszínre, jegyzőkönyvet vett fel az esetről, a jegyzőkönyvhöz mellékelte a cipőket és megindította az eljárást a három budapesti cég ellen.

Az Aradi Közlöny tudósítójának alkalma volt ahhoz, hogy megnézzék az aradiaknak szánt cipőt. Nem akartam szakszerű véleményt adni ehelyen, de mint laikusnak is konstataálni kell, hogy hitvány és hasznavehetetlen féromunkát akartak ezek a budapesti urak az aradi közönség nyakába varrni. A 138 koronás cipő

juh bőrből készült, hasított a talpa és a cipészek véleménye szerint az, aki megveszi, egy hónapig sem tudja viselni. Lehetetlenül komisz munka. Sugár ur Budapesten ezeket a cipőket nem tudta volna eladni, de ha megpróbálkozott volna vele, bizonyára az első rendőr kísérte volna őt a kerületi rendőrkapitányságra. Itt meg kell jegyezni még azt, hogy a 33948—1918. számú miniszteri rendelet értelmében ennél jobb minőségű cipőnél sem szabad a kicsinybeni eladásnál 64 koronánál többet kérni és ugyane rendelet szerint elsőrendű anyagból mérték után 120 koronáért kell készíteni egy pár cipőt.

A 81 koronás cipő talpa valami nyolc rétegből van összeragasztva, a változatosság kedvéért a ballábra való cipőnél vasszeggel, a jobb lábra való cipőnél faszeggel szegelték oda a talpat. Ez a cipő egy hetet sem bír ki. Rózsa ur Budapesten — mint nélkülözhetetlen bizonyára fel van mentve — ilyen cipőt nem mer árusítani. De Aradra küldeni, ahhoz van bátorsága.

A fatalpu cipőről jobb nem szólni egy szót sem. Ennek a bőrrésze már akkor is széjjel megy, ha az ember a cipőt a kezébe veszi. Az a szegény gyerek, akinek a pesti urak ezt a cipőt szánják, bizonyára szívesebben jár mezítláb, mint az ilyen cipőben.

Mindezek után csak a következőket kérdezzük a Népruházati Bizottságtól:

Mi szükség van arra, hogy Sugár és Rózsa cipészek áruját Cziment Henrik cipőnagykereskedő és a Népruházati Bizottság közvetítse Aradra? Ehelyett vajjon nem lehetne-e elegendő mennyiségű bőrt maximális áron kiutalni az aradi cipészeknek? Miért folyik hatósági segédlettel ez a lánckereskedelem? És ha már Rózsa és Sugár urak ilyen használhatatlan rongy és szemét árut készítenek, miért nem hozzák azokat forgalomba Budapesten, vagy miért nem Budapesten csukják be őket ezért? Okvetlenül Aradra kell jönniük ulti?

Mindezeket a Népruházati Bizottságtól kérdezzük, de reméljük, hogy e kérdésekre a választ az aradi rendőrség ítélete adja meg.

ANYARI IDÉNY BEALTAVAL tisztelettel kérünk előfizetőinket, hogy a lakcímközlőiket, a hova a lap küldését kívánják, a pontos küldés szempontjából — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett a kiadóhivattal közöljék. —

fak azonban abban, hogy tudomásuk szerint petrolium és dohány is érkezik a gyermekekkel, azért könnyű lesz zsírt szerezni.

Végül megállapodott abban a bizottság,

hogy jóval az érkezés előtt kimint lesznek az állomáson a erre kéri azokat a családokat is, akik hajlandóknak nyilatkoztak egy, vagy több gyermek gondozására.

lehetővé kell tenni, hogy helyben vásárolhasson. Fontos, hogy a szegény nép ne lisztben, hanem gabonában kapja meg a részét, mert ezzel a korpát is megkapja, amelyre pedig feltétlenül szüksége van. Szeretné, ha a közvéleményezési miniszter a legközelebbi napokban a Ház szünete előtt is tájékoztatná a közvéleményt. Ezután előterjesztéssel interpellációját.

(Zsaroló alkalmak.)

Mesko Zoltán előadja, hogy a szabadságolásoknál, felmentéseknél az altisztek jövedelmező visszaélést követtek el. Ezt a kizsákmányolást nem lehet tűrni. Konkrét eseteket sorol fel, ahol altisztek pénzt zsaroltak. Egy bakától háromezer koronát követeltek a szabadságért, egy másikat pedig a frontra küldtek, mert nem tudott háromezer koronát fizetni. A népet meg zsarolják és ha jön egy falusi ember, érdeklődik a fia iránt, kidobják, nem állnak vele szóba.

Szurmay honvédelmi miniszter közbeszól, konkrét adatokat kér, szigorúan el fog járni.

Mesko Zoltán: A visszaéléseknek egész kiváncsága van itt.

Szurmay: Majd megőrítjük.

(A cenzura tulkapásai.)

Haller István a cenzura beszámíthatatlan eljárását teszi szóvá, amelyet ez a háborús intézmény tanusít. Hallernek interpellációja így hangzik:

Van-e tudomása a kormánynak arról, hogy a legújabb időben a cenzura kezelésében olyan rendszertelenség, fejtelenség és hozzá nem értés mutatkozik, mely a napilapok zaklatásával, súlyos anyagi megkárosításával jár és lehetetlenné teszi az újságírói munka lelkiismeretes és eredményes végzését.

Van-e tudomása a kormánynak arról, hogy a cenzura letilt a hadiérdekkel semmi összefüggésben nem levő olyan cikkeket, amelyek a magyarság érdemeinek elismeréséről szólnak, a kormány egyik legfőbb programponyját, az önálló magyar hadsereget proponálják?

Van-e tudomása a kormánynak arról, hogy a cenzura védelmébe veszi a zircsempészeket?

Van-e tudomása arról, hogy a cenzura egyes lapoknak nem engedi meg leközölni ugyanazt a cikket, amelyet a többi lapok közölhetnek s így szándékosan vagy anélkül beavatkozik a napilapok egymásközti konkurenciájába?

Mit szándékozik a kormány tenni a cenzura kezelésének felületes, káros, nemzeti, sőt katonai szempontból is ártalmas intézkedései ellen?

Mindenkinek feltétlenül kell a sajtószabadságot, annak munkáit tehát meg kell védeni. A cenzura az újságoknak rengeteg károkat okozott szervezetlen működésével. Eseteket sorol fel, amikor a cenzura teljesen ötletszerűen akadályozta meg egyes cikkek megjelenését. Így a Déli Hírlap tudósítója, Sarkotics interviút közölt le, amelyet azonban a cenzura nem engedélyezett. Másnap már megengedte a cenzura a lapoknak a cikk közlését. Máskor egy árdrágító kereskedő letartóztatásának hírért tiltotta le, csütörtökön nem engedett közölni egy ausztriai interpellációt, amelyet a többi lapoknak megengedett. A magyar hadseregért írt cikke miatt pedig elkobozta ezt a lapot. A cenzurát végzők nem felelnek meg hivatásuknak, hatalmi tulkapásokra ragadtatják magukat.

A cenzura azonban tovább merészkedik. Most már a nyomdának is betelefonál, úgy dobhatja ki a szerkesztő háta megett a cikket. Megtörtént a Nyolcórás Újsággal, hogy egy rendőri cikket a szedő személyzettel emeltették ki, amikor már a szerkesztőségtől sem kérhetett rendelkezést. Kéri a kormányt, utasítsa a cenzurát megfelelő eljárásra.

Az elnök az ülést 3 órakor bezárta.

Tisza István gróf a falu éhező népéről.

(A képviselőház ülése. — Interpelláció a cenzura tulkapásai miatt.)

Budapestről telefonálja tudósítónk: Nagy részvéltenség mellett nyitotta meg Szász Károly elnök a képviselőház ülést. Az elnöki jelentések után

Barta Ödön a pénzügyi bizottság együttes jelentését terjesztette be a köztisztviselők adósságának konvertálásáról szóló törvényjavaslatról. Javaslatára a Ház kimondta a sürgősséget.

Huszár Károly a munkásügyi bizottság jelentését terjesztette be az iparfelügyelők és munkásbiztosító pénztár működéséről.

Ezután a Ház harmadszori olvasásban elfogadta a tegnapi letárgyalt törvényjavaslatokat.

Következett a katonai ellátásról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Barta Ödön előadó ismertette a javaslatot. Hangsúlyozta, hogy a törvényhozás elsőrangú kötelessége teljesíti, a mikor keresetképtelenné vált hős katonáinkról és azok hátramaradottairól kíván gondoskodni.

Fényes László: Ez a javaslat nem elég.

Barta Ödön: A javaslat benyújtását már nem lehetett halasztani.

Az előadónak csaknem egy óra beszéde után

Egry Béla szövege a javaslatához. Szükségesnek tartja, hogy a tiszték és a legénység illetményeit felemeljék. A mai illetmények oly alacsonya, hogy a sebesültek, mielőtt felgyógyulnának, disszakérezkednek a frontra. A katonákat a mai illetmény mellett éhhalál fenvegeti.

Egy hang: Szégyenletes állapot.

Egry Béla: Statisztikai adatokat olvas fel annak bizonyítására, hogy a tiszték itthon kénytelenek adósságha verni magukat.

A képviselőház délből áttért az interpellációk tárgyalására.

(A csendőrök bajai.)

Gyapay Pál a csendőrség újjászervezése érdekében interpellál és a mezőgazdasági munkások fejadagjának felemelését követeli. A csendőröknek nincs meg a kellő kvalifikációjuk, mert az oda belépő legénység csak ideiglenesnek tartja foglalkozását. Ennek a kis fizetés az oka. Kéri a belügyminisztert, hogy hajlandó-e a csendőrség ügyét minél gyorsabban rendezni. Majd a közvéleményezési minisztert interpellálja meg a mezőgazdasági munkások fejadagjának felemelése ügyében.

A távollévő miniszterelnök helyett Popovics Ándor pénzügyminiszter válaszol az interpelláció első részére. A csendőrség létszámemelésének ügyében folyó tárgyalások már előrehaladt állapotban vannak. Ezzel együtt az illetmények rendezése is sorra kerül. Biztosítja a képviselőházat, hogy az erre vonatkozó jogos kívánásokat ki fogja elégíteni.

A másik interpellációra Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter válaszol. A készleteket gazságon osztyák fel, először a katonaságot kell kielégíteni, másodsorban az őstermelőket.

(Orosz foglyaink rossz sorsa.)

Fényes László a következő interpellációt terjeszti be:

„Mennyi orosz hadifogoly van még a volt orosz hadsereg területén és mikor intézkedések történtek azok hazaszállítása iránt.

Nem látja-e szükségesnek a honvédelmi miniszter a politikai és erkölcsi veszélyeztetés intézménye megszüntetését, valamint azt, hogy a most hazatért foglyok fizetésük, valamint elvesztett felszerelésük és ruházatuk tekintetében ugyanolyan kártalanításban részesüljenek, mint az a már lejárt határidőig megtörtént?

Amennyiben a külügy és hadügy érdekel megengedik, kéri a honvédelmi minisztert, tájékoztassa a közvéleményt, milyeneknek látja az orosz állapotokat.

Hosszasan fejtegeti az ukrán termésviszo-

nyokat. Az oroszországi hadifoglyok nem kaptak pénzt a hazajövetelre. A kormány nem tesz semmit a hadifoglyokért.

Zalán Gyula: Ez éppen ellenkezőleg áll. Két évig voltam ott, és láttam, hogy a kormány minden lehetőt megtett.

Förster Aurélnak fel kell szólalnia, hogy a magyar nének legyen kemvere. A nép szűcs rétegei vannak most ellátatlanul. A gabona ott áll a paraszt házában, de a gazdák nincs lisztje, hogy ehecsék. A bankok és mármok keresnek a nép gabonáján. A nagybirtokosokkal kiegyezve a Haditermény, de a igazdaktól mindent elvesznek. Letesz egy darab kenyert a Ház asztalára, amelyet a hatóságtól kapott, hogy a kormány is kóstolja meg egy papírba csomagolt kenyérdarabot mutat fel.) A falu üres, ott nincs Gerbeaud, sem kabaré, ott nincs szervezet, amely pacifistákodjék, a falu kenyér nélkül áll. Sürgős intézkedéseket kér a kormánytól.

Fényes László elmondja interpellációját a fiumei tenger védelmi szakaszról a magyarságot ért sérelem tárgyában. A magyar katonák horvát vezetés alatt állnak és horvát parancsnokság intézkedik velük.

Azután a parlamenti őrség panaszait sorolja fel, azt a meggyőződést fejezi ki, hogy a parlament segíteni fog a parlamenti őrség bajain.

(Az éhező falusi nép.)

Tisza István gróf a kormánynak nem tesz szemrehányást azért, hogy a termésből juttatott Ausztriának és a többi szövetségeseknek, mer hiszen az országnak csak dicsőségére válna, ha gazdaságilag is támogathatná szövetségeseit a közös harcban. Itt is kivethetné a részét. Sajnos, az utóbbi évek rossz termései ezt megakadályozták. Akiontott hanfivér sok tekintetben hiábavalónak bizonyult, mert gazdasági téren gyengének mutatkoztunk és ezt az ellenséges külföld alaposan kihasználta. Az osztrák kormány egyik tagja nemrég az a kijelentést tette, hogy Magyarország csak igen kis töredéket ad Ausztriának abból, amit adhatna. Sajnálja, hogy a magyar kormány egyik tagja szintén tett hasonló kijelentést.

Szól azután a falusi lakosság ellátásáról. Sokan vannak olyanok, akik minden ellátás nélkül nyomorognak. A magyar nép nagy része a télen eleget éhezett, most pedig még fokozottabb mértékben éheznek. Ő már júliusban figyelmeztette a minisztert, hogy nagy szükséglet fedezéséről kell gondoskodnia, ha vannak is készletek, csak a helyi hatóságok útján kell felkutatni. Sajnos, semmi sem történt, a megfelelő intézkedések elmaradtak. Nagyon kéri az Országos Közvéleményezési Hivatalt vezető minisztert, gondoskodjék rövid úton az éhséget szenvedő lakosság segítéséről.

A másik fontos kérdés a mezőgazdasági lakosság saját szükségletének fedezése. A rendeletnek a fejadagokról szóló része helytelenül van szövegezve. A magasabb fejadagot nemcsak azokra kell érteni, akiknek saját termésük van, hanem azokra is, akiknek maguknak nincs termésük. Tíz mázsa búzából legfeljebb hat és fél mázsa lisztet kap a mezőgazdasági munkás, tehát voltaképpen kevesebbet, mint a városi lakosság. És éppen a szegény mezőgazdasági osztállyal történik ez az igazságtalanság. Ezt nem lehet így hagyni.

Majd a bevásárlási igazolvány körüli eljárást teszi szóvá. Kell egy új rendelet, amely a városokat megfelelően korlátozza. Meg kell adni a községeknek az engedélyt, hogy ők vásárolhassanak ellátatlan lakosságuk részére. Nem érti, hogy az ő általuk, az értekezleten tárgyalt szövegből az erre vonatkozó rész miért maradt ki a rendeletből. A községeknek

Aradi urileány inzultálása Bécsben.

(Haragos katonatisztok afférja.)

Bécs egyik legforgalmasabb pályaudvarán a közelmúltban hangos szóváltásra lett figyelmes az utazó-közönség, amelyet csakhamar nyomon követett két csattanás és az ebbe belevegyülő női sikoly. Az odarohanó vasuti tisztok és utasok két katonatisztet, egy alezredest és egy kapitányt választottak szét, akik között kipirult arccal állott egy fiatal urileány. Az ügyet most tárgyalja a bécsi hadosztálybíróóság, ahová a leányt mint tanút idézték meg. Az elcsattanó sértésnek előzményei a következők:

Sopron melletti Savanyukúton nyaral Csáder Ferenc aradi nyugalmazott vasuti hivatalnok most magántisztviselő családjával. Egy napon átjött Hinterbrüllből egy százados ismerősük, ki régóta bizalmas viszonyban volt Csáderékkel. Kellően eltöltötték a napot és elhatározták, hogy este valamelyik vendéglőben fognak vacsorázni. A terv nagyon megtetszett és este a kapitány a család kíséretében megjelent a fürdő vendéglőjében. Amint belépnek az ajtón, a leghátuljövő Csádernek feltűnt, hogy a százados meg-rázkódott. Leülnek az egyik asztalhoz, szemben velük egy alezredes ült két hlvly társaságában.

A százados nagyon kíméren köszönt oda az alezredesnek és amint leültek az asztalhoz, egyszerre elkomolyodott és szóllan lett. A családnak feltűnt szótlansága és megkérdezték, hogy mi hántja. A százados csak kitérő választ adott, azonban idegessége egyre nőtt. Amikor idegessége elérte tetőpontját, felállt az asztaltól és így szólt a családnak:

— Bocssátok meg, de én nem bírom itt tovább. Menjünk innen azonnal.

Abbahagyták a vacsorát és látva vendégük rendkívüli idegességét, mindannyian felkelték és távozni készültek. A távozásnál ismét feltűnt az a szokatlan hidegség, amellyel felebbvalóját üdvözölte. A gyönyörű holdas estén, künn a hűs levegőn mintha megszűnt volna a százados idegessége. Lecsilapult, kedélyesen beszélgetve haladtak lakásuk felé. Mivel a vonat vissza Hinterbrüllbe csak másnap reggel indult, a család elhatározta, hogy a századosnak az egyik szobájukat rendelkezésre bocsájtják. Legnagyobb csodálkozásukra azonban rövid csevegés után a százados felállt és hivatkozva arra, hogy sürgős dolga van, távozni készült. Nem tudták megérteni, hova mehet, mikor a vonat csak a késő reggeli órákban indul. A százados azonban sietve búcsúzott és távozott.

Csáder rosszat sejtve utána ment. A százados nem is sejtette, hogy követik, rövid habozás után elindult a vendéglő felé. Az alezredes még most is ott volt a hölgyekkel. A százados leült ahhoz az asztalhoz, ahol az előbb ültek és mereven fixirozni kezdte ellenfelét, ki szintén erősen viszonozta a mindinkább kellemetlenné váló nézést. Csáder, ki időközben szintén odaért a vendéglőbe, látta, hogy a két férfi között esetleg kenévtörésre kerülhet a dolog. De hogy mi okból, távolról sem sejtette. Odalépett a századoshoz, megérintette a karját és kérte, hogy hagyják el együtt a vendéglőt és menjenek haza. A százados először hallani sem akart róla, később azonban, mikor látta, hogy az alezredes is távozni készül, ő is hajlandónak mutatkozott hazatérni.

Az uton és otthon is többé egy szavát sem hallották. Tüprengtek, hogy mi lehet a két férfi között, akik látszólag csak ma találkoztak először. Másnap reggel, amikor a vonat előtt le és fel sétálgatott a család, megjelent az alezredes is, ki szintén utazni készült. Elment mellettük, mintha soha sem látta volna sem őket, sem a századosot és beszélt az egyik távolabb levő szakaszba.

Indulás előtt a százados elbúcsúzott Csáderékkel és hirtelen elindult azon szakasz felé, ahol az alezredes ült. Csáderék tizenhét éves fiatal leánya abban a pillanatban utána ment a századosnak és még mielőtt a család megakadályozhatta volna, ő is beszélt abba a szakaszba, ahol a tisztok ültek. Hogy az uton mi történt még, nincs kiderítve; valószínű azonban, hogy a két férfi között semmi nem történt, tekintettel voltak a társaságukban levő leányra.

Bécsbe minden baj nélkül megérkeztek. A mikor azonban kiszálltak, nincs még kiderítve, hogy a százados vagy az alezredes sértő megjegyzést tett. A következő pillanatban az alezredes nekirohant a századosnak, a leány közbevetette magát s a hangos sikolyra és szitkozódásra odafutó utasok a görcsösen síró leányt mentették ki a feldühödött tisztok kezei közül.

Bécs most nagy érdeklődéssel várja a hadosz

tálybíróóság tárgyalását. Mint utólag kiderült, a két tiszt mint hadnagy egy ezrednél szolgáltak. A mostani alezredes valami szabálytalanságnak jött a nyomára, amely társa karrierjének végét szakította s ott kellett hagynia az ezredet, le kellett tenni a kardbojtot. A háboru alatt reaktiváltak és amikor meglátta egykori bajtársát, aki már azóta alezredes lett, minden keserősége egy elrontott életnek eszébe jutott. A családra való tekintettel türtőztette magát, a pályaudvaron azonban már kirobbant belőle az elfojtott indulat. Sajnos, legfájdalmasabban a leány emlékezik vissza a két rivális találkozására.

Bécs harca a kenyérért.

(Detektív regények a határon. — 200 koronás cipő a kenyértőzsdén.)

Az Aradi Közlöny eredeti tudósítása.

B. K. Bécs, július 31.

A magyar közönség előtt újsághírekből eléggé ismeretes a bécsi kenyérinség és Bécsset járt utasok suttogó ébeszéléseiben is bővelkedhetik, akik széles mozdulattal, legyintve mondják: egy kiló lisztért, vagy zsirért azt kapom Bécsben, amit csak akarok! De a magyar közönség még sincsen jól tájékozva arról a lázas harcokról, ami a kenyérért a császárvárosban, helyesebben annak perifériáin folyik.

Újünk hát fel egy Bécsnek száguldó vonatra, amelynek folyosói tömös-tömve hátizsákos civilekkel, katonákkal és — tényleges utasokkal is. Fűrészszemek, résen álló fickók a bejáratnál, reszkető kezdők ideges motoszkálása. De vannak elszántak, ugynevezett minden hájjal megkentek, ezek nyíltan mesélik csempészkalandjaikat és azt vallják: legfeljebb most nem sikerül, máskor majd behozom a nyereséget!

— A határvidéki falvak ma már tisztára a csempészetből élnek, — hallatszok egy sarokból — épp ezért a falvakban nem is igen lehet kapni munkást. Furfangos falusiak, akik kockázattal bár, de tisztára arra bázírozzák megélhetésüket, hogy Bécsben roppant nagy a kenyérhiány és kenyérért nem csupán pénzt, de árut is kaphatnak, főleg olyan árut, melyek viszont Magyarországon adhatók tovább horribilis árakon.

Hirtelen vészír szalad át a folyosókon: jönnek a határrendőrök. Mindenki közömbösnek teteti magát, nehogy izgatottságával nyomra vezesse a gyakorlott fináncot.

— Csak már ezt a Bruckot usztuk volna meg — dörmögi egy átkatona mellettem.

A finánc teljesen szimatjára bizza magát. A hátizsákot egy mozdulattal kitapintja, a kosarat megrázza és a ruhák közül is kihallja, ha liszt van benne. A szalonna és dohány megpláne speciálitása.

A lefolyó jelenetek detektívregénybe illendők, aminthogy történtek hajszák a vonaton és a határszéli hegyek ösvényein át, amelyek mozivásznonra kíváncsoznak. Furfang furfang ellen. A finánc küzd a paraszttal.

Két katona némán felnyalabolja a liszteket és egyéb holmikat, az ember még siránkozik egy darabig és az igazát védi és aztán:

— Holnap mégsem csipsz meg kutya! És mondja, hogy megvesztegeti ezt és amazt, a kalauzt, a mozdonyvezetőt, a vasutpostát, sőt magát a fináncot is.

— Csak az a feketebajszos cukszfűrer ne jöjjön, teszi hozzá.

A vagonajtóban egy katona magyarázza a csendőrnek:

— Kérem én Bécsbe megyek, hát csak köll egy kis szalonna meg kenyér, hát mit egyek akkor, ha ezt is elveszik tőlem.

— Igazsággal mindig párosul igazságtalanság is — szól a válasz — mondja el ezeknek a gazembereknek, akik gyanussá teszik a legártatlanabbat is.

Ahova most mennek embereink, már nem követhetjük őket. Titkos helyek többnyire vendéglők a színhelyei a kenyérbőrözéknek, ahol például a minap megesett, hogy egy horvát paraszt egy tizkilós kenyérért 200, azaz kétszáz koronát követelt, sőt hajlandó volt negyedrészekenként 50 koronáért kimérni. Hogy

lefűlelték, az csak véletlen: a csempészek és lánckereskedőknek nagyszerű piaca van Bécsben, ahol a közönség nagy rétege tényleg küzd és harcol a kenyérért. Egy kiló fehér magyar kenyérért szívesen adnak 18—20 koronát!

Ezzel szemben tény, hogy azok a regék, miszerint lisztért, kenyérért mindent és nagymértékben lehet kapni, nem felel meg egészen a valóságnak. Ne higgye a jámbor utazóközönség, hogy ha átcsempész néhány kiló lisztet, hogy akkor cipőkkel és posztóval megrakodottan tér vissza Magyarországra.

Ezt csak a hátizsákosok, a kiváltságos, a hivatásos hadicsempészek tudják, akik a határvidéken pompásan beletanultak nemes mesterségükbe.

A háborus jelszó tehát Bécsben is az, mint mindenütt: akinek pénze sok, kaphat mindent. Tessék csak elmenni bizonyos kávéházakba: omlós császársömlét és ingerlő kifliket is lehet kapni, fehér lisztből, de fekete árakon.

Albániában visszavonul az entente-sereg.

Budapest, július 31. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Olasz harctér: Sasso, Piosso vidékén sikeres rohamcsapat vállalkozásokból 25 foglyot ejtettünk. Az egész Velence tartományi arcvonalon igen élénk repülőtevékenység volt.

Albánia: Tartós nyomásunknak engedve az ellenség ma reggel több helyütt kiürítette legelől levő vonalait. A vezérkar főnöke.

MŰVÉSZET.

* Bemutató a Modern Kabaréban. A Modern Kabaré mai, csütörtöki estélyén teljesen új műsort mutat be. Az új műsor gondosan és hatásosan összeválogatva kerül a közönség elé. Új mókák, szeilemes és kedves magánjelenetek, tánc és énekszámok szerepelnek ezen az új műsoron, melynek egyik külön szenzációja lesz Emmy Dreary Dornelly bemutatkozása. Dornelly frappáns és megkapó táncszámokat mutat be kis kutyájával és műsorával. Budapesten és Bécsben is igen nagy sikereket aratott. A pénteki pikáns-est elmarad és helyette másodszer kerül az új műsor előadásra.

* Valóságos virágosó volt a nézőtér Szegeden Pintérék fehér kabaré estélyén, mintha csak találkozókat adtak volna Szeged uriaszonyai és leányai egymásnak. Fehér csipkebluzok sokasága üdvözölte egymást, csillogó szemek, mosolygó arckok élvezték végig a kitűnő programot, amelyről a sajtó is a legmelegebb hangon emlékezett meg. Ezt a programot ismétlik meg Pintérék augusztus hó 3. és 4-én Aradon a Közművelődési házban a Népfőlkelő országos hírű moziszkecs keretében. Jegyek Scherhagnál kaphatók.

HIREK

— **Debrecen meghívta a királyi párt.** Debrecen város jogi és pénzügyi bizottsága javaslatot tett a közgyűlésnek, hogy hívja meg a királyi párt szeptemberi országos körútja alkalmával Debrecenbe. A meghívás tolmácsolására Veszprémy Zoltán főispán, Márk Endre polgármester és Baltazár Dezső református püspök küldöttségben fog a királyi pár elé járulni. A tanácsot felhatalmazták a szükséges intézkedések megtételére.

— **Eliőléptetés.** A királyi Kárpáti (Probszt) Károly, Zimmermann Gyula, Rudas Bódog, Csörgő Gyula, Móra Ferenc, Rauchbauer Follmann János és Pogani Draskovics Pál 2. honvédegyalozredbeli zászlósokat hadnagyokká léptette elő.

— **Polzer grófot bécsi helytartónak jelölték.** Bécsből jelentik: Az amnesztia-rendelet óta híres Polzer-Hodis gróf végleges felmentése körül nagy harcok folytak a külisszák mögött. Polzer gróftól ugyanis a király nem vonta meg kegyét, aminek egyik külső jele például az volt, hogy mindmáig megmaradt a kabinet-irodai főnök részére fentartott hoiburgi lakásban. Arról, hogy a régi állását visszakapja, szó sem lehetett, valamint osztrák miniszterelnökké való kinevezésének a híre is teljesen önkényes volt, csak annyi volt bizonyos, hogy azelőtt két hónappal ki akarták nevezni bécsi helytartóvá. A mostani helytartónak: Bievien bárónak ugyanis erős konfliktusa támadt a februári bécsi általános sztrájk alkalmával a munkásokkal és akkor Polzer gróftól szemeiték ki utódjává. A kinevezésből azonban semmi sem lett, mert a bécsi keresztényszocialisták megneszelték a dolgot, mire Sylvester dr. képviselő vezetésével küldöttség jelent meg Seidler miniszterelnöknek, akinél tiltakoztak a terv ellen, mert a kinevezés szerintük a németiség érdekeit sértené. Polzer gróf így elesett ettől a díszes hivataltól, de beavatottak szerint feltétlenül várható, hogy módot fognak neki adni arra, hogy a közpályára visszatérjen.

— **A tanító tragédiája.** Kőszegről jelentik: Sztrókay János nagyaszonnyia kántortanító gyalogszerrel igyekezett a szombathelyi állomásra, hogy átutazó katonai fiával találkozzék. Mikor a vasúti átjárón akart átmenni, épp akkor robogott el a vasút, amely az öreg tanítót elütötte. Nagy vértócsában akadtak rá a vasúttasok, akik az életveszélyesen megsérült tanítót beszállították a szombathelyi kórházba. Az a vonat gázolta el, amelyen a fia utazott.

— **Vallomás a turf-botrány ügyében.** Budapestről telefonálja tudósítónk: Huszár Lajos, akiről megírtuk, hogy Kalmár Béla dr. rendőrkapitány idézésére nem jelent meg a főkapitányságon és Budapestről ismeretlen helyre távozott, ma délelőtt önként jelentkezett a turfbotrányt vezető referensnél és részletes vallomást tett a turicsalásról. Elmondotta, hogy a szobanforgó versenyt megelőző napon felkereste őt Kronheimer Albert ékszerész és azt ajánlotta neki, hogy a gátversenyben Szendrő nyérése érdekében „mindent el kell követni”. Bécsben a verseny napján az Imperial-kávéházban találkozott Guttman Bélaival és rábeszélte, hogy mintán ismeri a zsokékat, járjon el náluk és mondja meg nekik, hogy szívesen fogad részükre pár ezer koronát Szendrő győzelmére. Huszár először szabadkozott és megmagyarázta, hogy ő zsokét nem lehet megvesztegetni, Guttman azonban rábeszélte, hogy keresse fel a zsokékat és ajánljon nekik pénzt arra az esetre, ha Szendrő nyer. Tényleg beszélt is Lázár zsokéval, aki kijelentette, hogy ő szívesen elfogadja a Guttman által felajánlott összeget. Guttman erre a célra 5000 koronát adott át, hogy fogadja meg a totalizátornál Szendrőt. Verseny után Lázár zsokénak 3000 koronát adott át Huszár, a Guttman által részére eszközölt fogadás nyeresége fejében. Amikor a botrány kípattant, Lázár arra kéri, hogy újból szerezzenek Guttmantól pénzt, mert kitiltották őt a versenyről és kenyer nélkül áll. Guttman, amikor Huszár ezt közölte vele, újabb 5000 koronát juttatott el a zsokékhoz. Ezt a pénzt Kronheimer adta át. A Magyar Lovar-egylet igazgatóságához címzett levélről Huszár Lajos nem tudott és erről nem is tett lényegesebb vallomást.

— **A legjobb cigányzene a Flume kávéházban.**

— **A női felső kereskedelmi iskola ideglenes vezetése.** A felsőkereskedelmi iskola felügyelő bizottsága Varjassy Lajos polgármester elnökletével ma délelőtt fél 12 órakor ülést tartott, amelyen adminisztrációs ügyeket tárgyaltak. Különös érdekessége volt az ülésnek, hogy résztvett azon, habár csak mint vendég, Kepes Árpád, a női felsőkereskedelmi iskola igazgatója, aki csak nem régen érkezett hazaz olasz hadifogságból. A felügyelő bizottság úgy döntött, hogy mindaddig, míg Kepes igazgató felmentése elintézését nem nyer, Haál Péter helyettes igazgató vezeti tovább az intézet ügyeit.

— **A vasúti kocsik zsufoltására ellen.** A máv. igazgatósága a vonatok zsufoltásán újabb rendelkezésekkel igyekszik segíteni. Az az mas, aki nem tud érvényes jegyet fölmutatni, tartozik az általa megtejt utvonatra, ha pedig a feiszállállomás azonnal kötségeitől be nem igazoltatik, a vonat által megtejt egész utvonatra eső menetdíj kétszeresét, de legalább tíz koronát megfizetni. Ez utóbbi összeget kell fizetni akkor is, ha a vonat még el sem indult. Azokat a kivételes eseteket, melyekben a menetdíj kétszerese, illetve a tíz korona pótlilleték nem szedetik, a díjszabásban kell megállapítani. A ki az állomás elzart részébe érvényes igazolvány nélkül lép be, két koronát tartozik fizetni. Az utasnak csak akkor van ama kocsiosztályban való utazásra igénye, amelyre menetjegye érvényes, ha abban részére helyet lehet kijelölni. Ha az utas abban a kocsiosztályban, amelybe menetjegye érvényes, ülőhelyet nem kaphat, kívánhatja, hogy abban az alacsonyabb kocsiosztályban szállíttassék, amelyben még üres ülőhelyek vannak és hogy az árkülönbséget neki visszatéríttessék vagy abban hagyja az utazást és a menetdíjat és a podgyászviteldiját visszakövetelheti. Kártérítésre igénye nincs. Ez a rendelet 1918. szeptember elsején lép hatályba.

— **Paprika kiosztás.** Felhívom a kereskedőket, hogy paprika utalványukat a következő sorrendben váltsák ki: I., II., III., IV., V., VI. kerületbeliek csütörtökön, augusztus hó 1-én, a VII., VIII., IX. és XII. kerületbeliek pedig pénteken, augusztus 2-án. Fejadagonként 2 dgr. paprika adandó ki a 4. számú élelmiszer-jegy-re és egy ilyen adag eladási ára 50 fillér. A közéletmezési hivatal vezetője.

— **A pletyka áldozata.** Ma délután jelentették a rendőrségnek, hogy a Zsófia-utca 8. számú házban incze Margit 18 éves leány felakasztotta magát. Mire mentét észre vették, már nem lehetett megmenteni. A leány hátyjának vallomása szerint tettét afeletti elkeseredésében követte el, mert szülei tegnap megdörgálták. A szomszédasszonyok pletykái szerint, valaki látta a leányt tegnap délután fiatal emberekkel a váraléban sétálni. A leány apja este szigorúan megdörgálta ezért a leányt, ki azt erősítette, hogy az egészből semmi sem igaz. A dörgálás után a szülők nem törődtek tovább az egész esettel, a leány azonban nagyon a szívére vette a szülei dörgálást. Ma délután lement a mosokonyhába, ahol mosott. Bátyja állandóan szemmel tartotta, mert látta a leányon, hogy valamiben törte a fejét. Felülte a víz csobogását és megnyugodva nézett munkája után. A leány felhasználta azt a pillanatot, amikor senki sem volt a közelben. A magával vitt vastag papírpárgából hurkot csinált és azt az ajtó kilincsre kötötte. Bátyja figyelmes lett a nagy csendre és rosszat sejtve rohant le a konyhába. Azonban későn, mert a leány már kiszorult. A rendőrség részéről Hecht Arnold dr. ügyeletes főorvos és Weber Árpád ügyeletes rendőrtiszt szálltak ki. Az orvos azonban már csak a beállott halált konstataulta.

— **Kristályzóda kiosztás.** Értesítem a kereskedőket, hogy kristályzóda érkezett s arra az utalványok a következő sorrendben válthatók ki: I., II., III., IV., V., VI. kerületbeliek részére folyó évi augusztus hó 1-én, csütörtökön, a VII., VIII., IX., XI. és XII. kerületbeliek részére pedig folyó évi augusztus hó 2-án. Fejadagonként 10 dgr. kristályzóda osztandó ki a 3. számú élelmiszer-jegy ellenében és egy ilyen 10 dgr. eladási ára 7 fillér. A közéletmezési hivatal vezetője.

— **Halálozás.** Rosenberg Simon e hó 30-án 95 éves korában elhunyt. Temetése augusztus hó 1-én délután 3 órakor lesz. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Nyílt színpad a vasárnap parkünnepélyen.** Mint közöltük, az aradi újságírók vasárnap parkünnepélyének egyik kiemelkedőbb pontja a nyílt színpad, amelyet a kioszk terrasán állítanak fel. A változatos és igen élvezetes színpadi előadás délután 6 órakor kezdődik. A többi között Körmendy Árpád, a budapesti Király Színház kiváló baritonistája, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít, magyar dalokat és bakánótákat ad elő cigányzene kíséret mellett s az aradi Moderu Kabaré legjobb tagjai fognak fellépni egy-egy művészi számmal. Külön érdekessége lesz az ünnepségnek a Henrik-cirkusz közreműködése. A cirkusz igazgatósága ugyanis készséggel egyezett bele, hogy kiváló artístái hozzájáruljanak a parkünnepség sikeréhez s így Arad műértő közönségének alkalma lesz az artísták páratlan produkcióiban gyönyörködni. A különböző sátrak előtt a társulat egy-egy dummer augusztja fogja szórakoztatni a közönséget.

— **Katonák garázdaikodása.** Kaptuk a következő sorokat: Tisztelt szerkesztő ur! Az Aradi Közlöny 27. számában megtámadtak benünket és most arra kérjük, legyen kegyes engedje meg, hogy védekezhessünk is. „Katonák garázdaikodása”. Így kezd a régi előzető. Előre bocsájtom, hogy minden kritikát, minden felajdulást és minden megtorlást, ami az újsóra, a fékteien kufárkodás ellen elhangzik, a legnagyobb jó érzéssel fogadok. Ez azonban nem kritika, hanem alaptalan rávágás, amiért minden önértetes katonának azt a régi előzetőt felelősségre kell, hogy vonja. Én magam a vásárlással vagyok megbízva és így alkalmam van szakszerűen védekezni. A csálai katonák sem az Urbán Iván-utcaiban, sem máshol a közönség rovására nem vásárolnak, de semmi esetre sem üzérkednek. Az az élelmiszer, amit az Urbán Iván-utcaiban adnak el, az nekünk nagyon drága és túl silány. Elégé sajnálom azokat a szegény asszonyokat, akik kényszerítve vannak itt vásárolni. Elég bizonyosság, hogy párszor már a termelőket kényszerítettem arra, hogy silány árujukat legalább a maximális áron adják a közönségnek. Ezt nem vette észre az előzető. Szerkesztő urnak halás tisztelője Gabányi Béla.

— **Verekedő házastársak.** Özvegy Friebeisz Istvánné és Suhajda Pál több mint tizenhat éve közös háztartásban éltek. Az utóbbi időben azonban napirenden voltak a civódások és veszekedések. Ma délután ismét nagy veszekedést rendeztek. A heves szóváltás Suhajdát annyira felingerelte, hogy felkapta a mellette levő locsolót és ezzel özv. Friebeiszné fejbe vágta. Az asszony eszméletlenül esett össze. Weber Árpád ügyeletes rendőrtiszt szállt ki és Hecht Arnold dr. ügyeletes tiszt főorvos. Az asszony állapota annyira súlyos volt, hogy beszállították a kórházba, a hol fejsebét összevarták.

— **Kis ember nagy bottal jár.** Ma érkezett be a polgármesteri hivatalba a Kulturpalota igazgatói állására az első pályázat. Békefi Pál zeneiskolai igazgató az első fecske, aki azonban mint mondani szokás, valószínűleg nem csinál nyarat. Értjük ezalatt, hogy merész lépésével nem dönti el ezt, a város kulturája szempontjából, oly fontos és már elég régen vajdó kérdést. Békefi rövid programot is ad pályázatában. Sorozatos, magas nivóju hangversenyeket ígér, részben az 11 orgonadup 11 javára, de meg más nemes célokra is. A program el kell ismerni, nem szükölködik az ígéretekben, amelyeket azonban most még nem akarunk külön-külön mérlegelni. Valószínűleg a zeneiskolai igazgató elhatározó cselekedetével megmozdulásra serkenti a többi komoly pályázókat is. Sietni kell, mert az első pályázó nem elégszik meg első lépésével, hanem igyekszik magának többséget toborozni a törvényhatósági bizottság tagjainak sorában. A bizottsági tagok pedig jószívü emberek, akik talán nem tudnak majd kellő ellentállást kifejteni Békefi argumentumaival szemben s mire a komoly pályázók is megmozdulnak, már zár ajtókra találnak. Mit lehet tudni, hogy kihez szegődik a siker. Kis ember, nagy bottal jár, akorával, hogy az aradi kultúra agyennütésére épen elégséges.

— **Keresk. szakoktatás.** Könyvelés, gépés gyorsírás, számtan stb. Beiratkozás Gyors- és gépirőiskola Lázár Vilmos-ú. 2.

Téli hadjáratra készül az entente.

(A németek szilárdan tartják az új vonalat.)

Berlin, július 31. (Hivatalos.) A nagyfőhadiszállás jelentő: *Rupprecht trónörökös hadserege*: Flandriában igen élénk felderítő tevékenység. Egy Merris ellen irányuló megismételt ellenséges előretörés alkalmával a helység az ellenség kezében maradt. Avretől északra és Sommetől délre korán reggel erős tűzharcok voltak.

A német trónörökös hadserege: Az ellenséges gyalogság a július 29-én a Martennes és Fere en Tardenois-tól nyugatra levő terület közötti egész csatamezőn 29-iki veresége után teljesen maradt. Saponais előtt az ellenségnek egy heves részleges támadását visszautasítottuk. Déléjén a franciák és amerikaiak a Fere en Tardenois és Mounier erdők között újból mély tagozódásban indultak rohamra. Támadásaik véresen meghiúsultak. Macában az erdőben háromszor omlott össze az ellenség rohama. Gyalogságunk a megvert ellenségnek több helyen utánanvont és vonalain előterében megvetette lábát. Fere en Tardenois-tól keletre az ellenség estefelé és az északra folvamán eredménytelenül próbálta meg veszteségteljes támadásait. Hasonlóképpen hiúsultak meg ellenséges részleges támadások Rouillynél. A legutóbbi napokban 4000-nél több foglyot ejtettünk, és így a július 15-ike óta ejtett foglyok száma 24000-nél többre emelkedett. Tegnap légi harcban 19 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Lövedégek hadnagy 47 és 48-ik. Bolle hadnagy 27-ik légi győzelmét aratta. Ludendorff. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Zürichből jelentik: A entente központi haditanácsa augusztusban ül össze és ezen Brazília és Szibéria új kormányai is képviseltetik magukat.

Genéből jelentik: A Temps szerint a szövetséges hadseregek főfeladata az lenne, hogy Soissonsot hódítsák vissza, hogy Rheims előterére gyakorlati nyomást megszüntessék.

Rotterdamról jelentik: A Reuter-ügynökség jelentő: Fere en Tardenois és Oureg északi partja közötti egész fronton heves harcok folynak. Különösen pedig az Andre völgyében. A németek az egész fronton heves elentámadásba mentek át.

Zürichből jelentik: A francia kamara hadügyi bizottságában a hadügyminiszter bejelentette, hogy a francia hadvezetőség számol a téli hadjárat lehetőségével és erre nézve minden előkészületet megtett.

Berlinből jelentik: (Wolff.) Az angolok, akik a Foch offenzívájának kezdete óta a zangol harcvonal számos pontján nap-nap után veszteségteljes kisebb részleges támadásokat és előretöréseket intéznek, július 29-én folytatták tevékenységüket anélkül, hogy bármilyen eredményt is értek volna el. Ezekkel a vállalkozásokkal csak fokozták az első félévben szenvedett véres veszteségeket. Így például 29-én Merrisnél, Ob-laincevillenél és a Signy-majornál, továbbá az Aillettetől kétoldalt intézett ellenséges előretöréseket mind visszavertük és többizben foglyokat ejtettünk.

Berlinből jelentik: (Wolff.) Az ellenség július 29-én újból nagy erővel rontott neki a jelenlegi német harcvonalnak és ismét súlyos véres vereséget szenvedett. Mint annak idején Haig tábornok Flandriában, Nivelle tábornok az Ais-nenál, úgy a Soissons és Reims közötti arcvonalon Foch tábornok folytatja az entente merev harci módszerét, amely csak arra vezet, hogy

amugy is nagy súlyos véres veszteségeit mérhetlenné fokozza.

A támadás reggel öt órakor kezdődött erős tűzérési előkészítés után, az ellenség sűrű hullámokban nagy erővel támadta meg Hartenes-től délre levő vonalunkat. A támadás itt is az ellenség súlyos vesztesége miatt teljesen összeomlott. Délután az ellenség friss erővel ép oly eredménytelenül ismételte meg támadásait. Quichy le Chateautól északra egyidejűleg indított angol támadásokat simán visszavertük. Az este tíz órakor előnyomulási ellenséges gyalogságnak már gépfegyvertűzünk elől hátrálni kellett a Fere en Tardenois-tól két oldalt intézett roham alkalmával, amely az esti órákig többször megismétlődött, ellentámadás során két tisztet és hetven főnyi legénységet ejtettünk foglyul.

Genéből jelentik: A Secolo haditudósítója táviratozza az angol frontról: A hadsereg működésében beállott szünet a francia hadvezetőséggel való teljes egyetértésben történt. Az angol csapatoknak döntő cselekedetei még csak most fognak bekövetkezni, ha megindul az entente egy séges offenzívája egyidejűleg Franciaországban, Olaszországban, Albániában, Macedóniában és Mezopotániában.

Az új bor értékesítése.

(Manőverek az árak körül.)

A háboru negyedik és ötödik évében soha nem képzelt, soha nem álmodott közgazdasági jelentősége lett a magyar bortermelésnek. A hogy Braziliában a kávé, Holland-Indiában egyes fűszerek, az amerikai Egyesült Államok déli országaiban a pamut képezik az egyetlen kereskedelmi cikket, amelyek termelési és piaci viszonyaitól függ az egész országnak a jóléte, úgy lett a magyar bor és a belőle készült borpárlat a legfontosabb és jóformán az egyetlen számottevő exportcikk a háboru alatt.

Az ideiglenes csúszatos szeszélyes időjárás jóformán csak a bortermelésre volt kedvező. Míg a gabonatermésnél igen nagy csúszások érték, a takarmánytermés annyira rossz, hogy a földművelésügyi miniszter kénytelen volt az üszöborjuk levágási tilalmát is felfüggeszteni, addig országsszerint nagy bortermésre van kilátásunk, olyan termésre, amely 25 vagy 30 százalékkal fogja felülmúlni a tavalyi közepes termést. A tavalyi ötmillió hektoliteres termés szemben nem tartjuk túlságosan vérmesnek, ha az idén 6.5 millió hektoliteres bortermésre készülünk el.

A közönségesebb fajta tavalyi borok ára is ez idő szerint 800 és 1000 korona között ingadozik. Eszerint egy 6.5 millió hektoliteres bortermés hatmilliárd korona nemzeti jövedelmet jelentene. Akkora összeget, amely legalább másfélszerese az egész magyar búza-, rozs-, árpa- és zabtermés értékének.

Ha vizsgáljuk, hogy milyen előkészületek folynak az országban ennek az óriási nemzeti vagyonnak a kihasználására, akkor egy szomorú dolgot kell megállapítanunk. Az az osztály, amely a maga fáradságos munkájával ezt a nagy nemzeti jövedelmet létrehozta, teljesen szervezetlen és teljesen képtelen rá, hogy a bor kedvező értékesítéséből származó előnyöket megszerezze. A magyar bortermelők tízezrei ma is ott tartanak, ahol évtizedekkel ezelőtt, megművelik a szőlőt, megmetszik, megkapálják, felkötik, megpermetezik, leszüretelik és várják a vevőt, aki a mustot, vagy a bort a

maga hordójában elszállítja. Kezdődik újra a régi nóta. A borárak, amelyek június végére elképzelhetetlen magasra emelkedtek, úgy, hogy egy koronánál többet fizettek egy hektoliter-fokért, már ismét hanyatlani kezdenek. Szüretre ismét lesz a bor ára. A termelő, akinek hordója nincs, kénytelen lesz szüretkor féláron adni el termését és jövő tavasszal újra gyönyörködhetik benne, hogyan fognak az árak még az 1918-as nivó fölé is emelkedni.

A múlt szüretkor is hordóhiány volt. Az idén sokkal rosszabb lesz a helyzet. Az idén sokkal nagyobb termésre számítunk. De e mellett tavaly szüret előtt üresek voltak a pincék, míg az idén még igen számottevő borkészletek vannak. A hordópótlás rendkívül nehéz. Hiába vannak a szlavóniai erdőben évek óta ki nem használt vágásterületek, nincs munkás a fa kitermelésére, nincs szakmunkás a fa feldolgozására. Az a dongamennyiség, amennyit az állam a maga termeléséből évente elad, alig jöhet számításba. Az előrelátható nagy hordóhiány miatt ment vissza egy-két hét óta jelentékeny arányban a tavalyi bor ára és még sokkal nagyobb lesz az árdrepresszió szüretig. A pince- és hordóhiány miatt kénytelen a szőlősgazda jövedelme jelentékeny részéről lemondani. Ez okozza a nagy árhullámzásokat. Ez teszi lehetővé, hogy szürettől tavaszig a bor ára 150-200 százalékkal emelkedjen és hogy a bortermelő és a bort az utolsó kézhez eljuttató kereskedő közé még hat-hét közvetítő ékelődjék be.

Ha vizsgáljuk, hogy a kormány mit tett idáig, ami komolyan alkalmas arra, hogy a bor értékesítését már a termelőnél előmozdítsa, akkor meg kell állapítanunk, hogy mindezekig csak egyetlen tiszteletreméltó, de kellő energiával nem folytatott kezdeményezés történt. Ez a Serényi Béla gróf volt, aki első földművelésügyi minisztersége idején tíz állami borpince létesítését határozta el, ahol a termelőknek a borát megőrzi és méltányos áron szakszerűen kezelik. Tényleg létesült is nyolc ilyen állami borpince, amelyeknek azonban az összbefogadó képessége sem éri el az ötezer hektolitert. Az akció azért nem járt eredménnyel, mert az állam nem akart tízmilliókat a borrhaktárakba befektetni, viszont elmulasztotta, hogy a magánvállalkozás figyelmét felhívja és közreműködését biztosítsa a borközraktárak létesítéséhez.

Ma, amidőn hatmilliárd nemzeti értéknek a megmentéséről van szó, szomorúan látjuk, hogy milyen vészhozó volt ezen dologban a kicsinyes takarékoskodás. Ha jó időben történt volna gondoskodás, az országban legalább egy millió hektoliter bor beraktározására alkalmas, nagyarányú borrhaktár létesítéséről, akkor ma éppen úgy kezünkben tarthatnánk nagyjelentőségű nemzeti kincsünknek az értékesítését, mint ahogy például Brazília a kávé értékesítését tartja kezében. Ezeknek a raktáraknak a felállítására háboru előtt egymillió hektoliter befogadói képességgel 30-40 millió korona költséggel megoldható lett volna az egész országban. Ma kizárólag fahordókkal 250 millió korona is kevés volna. Egyáltalában fahordókkal ma a bor-közraktárak létesítése keresztül nem vihető, amennyiben ily nagytömegű fahordót éveken át sem tudnánk előállítani.

A megoldási módot, amely a bortermelők tízezreit megmenti a szőlőtől való kényszereladás nagy veszteségeitől, más alapon kell keresnünk.

Eichhorn tábornagy belehalt sebelbe.

(Elfogták a gyilkost. — Moszkvában szőtték a merénylet tervét.)

Tegnap délután két óraker Kiev főutcáján sétált Eichhorn tábornagy szárnysegédével, von Dressler porosz kapitánnyal. A tábornagy is és a kapitány is sokszor kockáztatták életüket hazájukért és amíg a napiénes utcán mentek, talán eszükbe is jutott a dicsőséges mazuri csata, ahol Eichhorn Hindenburg seregében hadtestet vezényelt és a híres bekerítő mozdulatot ő hajtotta végre. Azután a világháború leggyorsabb felvonulása, Varsó ellen. Eichhorn szürke autóján robog a lovassága előtt, fél nappal előbb érve be az ellenséget, mielőtt az álmódhatta volna a támadást. Varsó elesik és Hindenburg mondja: Eichhornt, ha pokolba küldöm, akkor is teljesíti a parancsot! Ilyen szavak a haláláig a fülében csengenek egy katonának.

És ahogy memnek gondtalanul, ebédre jövet, talán fütyörészve, egy bérkocsi robog velük szembe. Aki száz halállal szembenézett, nem gondol a halálra. A bérkocsiból kihajlik egy ember, az arca fehér és közvetlen közelből bombát röpít a tábornagra és a kísérőjére. A bomba szilánkjai széttroncsolják a két vitéz katonát. Ott fekszenek a kievli utca véres porában Eichhorn tábornagy és von Dressler kapitány.

Kievből jelentik: Eichhorn vezértábornagy tegnap este 10 óraker belehalt sérüléseibe. Kevéssel előtte Dressler százados is elhunyt.

Berlinből jelentik: A Wolff-ügynökség jelenté: Eichhorn vezértábornagy tegnap este tíz óraker baltestfelének súlyos megsebesülése következtében meghalt. A szív működés erősítésére alkalmazott szerek csak átmeneti könnyebbülést idéztek elő.

A tábornok személyes adjutánsa Dressler már előbb hunyt el erős vérvesztés következtében.

A vizsgálat eredménye szerint a merénylő Donszkij Borisnak mondja magát, 23 éves a moszkvai baloldali szabad forradalmi párt bizalmi embere. Állítólag csak néhány nappal ezelőtt jött Moszkvából Kievebe, mivel pártja központi bizottságától azt a megbízást kapta, hogy Eichhorn vezértábornagyot ölje meg. Gőmbölyű bombával, revolverrel és pénzzel látták el.

Kievből jelentik: Ujabb jelentések szerint a merényletet akkor követték el, amikor Eichhorn vezértábornagy és szárnysegéde, a kaszinóból voltak hazatérőben. Két ember támadt rájuk bombákkal, amelyek a tábornagy jobb kezé: és jobb felsőcombját szakították le. Dresse századosnak, mindkét lábát tépte le a bomba.

Berlinből jelentik: Steinheil báró berlini ukrán követ jelenté ma Haertling gróf birodalmi kancellárnál és kormánya nevében sajnálkozását és megdöbbenését fejezte ki a merénylet felett.

Kievből jelentik: A 23 éves merénylő kijelentette, hogy Rjazan kormányzóságból való és tegnap este jött Moszkvából, ahonnan egy kommunista-bizottság küldte őt Eichhorn tábornagy meggyilkolására.

Berlinből jelentik: A berlini szabadelvű sajtó behatóan tárgyalja Eichhorn tábornok meggyilkolását. Azt írják a lapok, hogy ez komoly tünet arra, hogy az ukrán béke még nem végleges. A jobboldali sajtó azt követeli, hogy a német kormány erélyes eszközökhöz nyuljon a tiszta helyzet megteremtéséhez. Rewentlob gróf az annexionista Deutsches Tages-

Pokolgép kénköves füstje újból egy hisztériai gaztett fölött szálldos. A merénylőt és a kocsisát letartóztatják. Kiderül, hogy a merénylet értelmi szerzői a moszkvai szociálforradalmárok, akik mögött az entente áll.

Az entente, melynek diplomáciája egy évszázadig sem mossa le kezéről a gyáván kiöntött embervért. Ferenc Ferdinánd, Zsófia hercegné, Jaures, Witte, Konstantin görög király, akire tört emeltek és rágyújtották az erődöt. Cassement és Mirbach gróf után most Eichhorn és a hadsegéde. Ezek az orgyilkosok aranyozott frakkban és fehér keztyűben, ezek a Macchiavelli tanítványai küzdenek az emberiségért, a civilizációért, egy boldogabb, szabadabb életért, Európa jövőjéért? És mi lennének a hunok és barbárok, akik a ránk kényszerített háboruban, nyílt csatákban, becsületes fegyverekkel vérzünk és harcolunk?

A guruló angol arany most Oroszországban gyűjti az orgyilkosokat. Mig az aranyakat vérbe nem táposzák a német katonák.

A tábornagy haláláról a következőket jelentik:

Zeitungba cikket irt, amelyben azt követeli, hogy a német tekintélyt határozottan kell fenntartani Ukrajnában.

Bécsből jelentik: Itteni diplomáciai körökben nagy megdöbbenést keltett Eichhorn tábornok meggyilkolása. Beavatott helyen összefüggést látnak a mostani gyilkosság és Mirbach ellen elkövetett merénylet között. Ezt is az entente szolgálatában álló elemek követték el. A német kormány a moszkvai és kievi véres események folytán erélyes intézkedések megtételére lesz kényszerülve. A bécsi ukrán körök számolnak azzal, hogy a német kormány szükség esetén katonai beavatkozásra szánja el magát. Lubinszky bécsi ukrán nagykövet ma megjelent a bécsi német nagykövetségen és az ukrán kormány és ukrán nép nevében mély részvételenek adott kifejezést.

Berlinből jelentik: A szociáldemokrata Vorwärts az Eichhorn tábornagy elleni merénylethez a következő megjegyzéseket fűzi:

A kiadott hivatalos távirat annak a véleményének ad kifejezést, hogy ennek az új merényletnek számai szintén egészen Moszkvái nyulnak vissza. Ez az esemény ismét újabb komplikációra adhatna okot a bolsevik kormányral. Az ötödik háborús év ilyen körülmények között nagyon komoly jelekkel kezdődik nemcsak a nyugaton, hanem a keleten is, mely utóbbival pedig forma szerint már békét kötöttünk. Nagyon tartunk attól, hogy ez a keleten kötött béke a német népnek még sok munkát fog adni.

Bécsből jelentik: Az Eichhorn vezértábornagy ellen elkövetett merénylet nagy megdöbbenést keltett úgy az ukránoknál, mint általában a bécsi politikai körökben. A Mirbach gróf ellen elkövetett merénylet és az Eichhorn ellen elkövetett merénylet utána nincs többé kétség az iránt, hogy az entente ügynökei állanak a merénylet háta mögött és hogy a merényleteket tervszerűen hajtják végre.

A bécsi sajtó csak rövid kommentárokkal kíséri az esetet

A Neue Freie Presse ezeket írja: Még emlékeztet, hogy Mirbach gróf meggyilkolása után a moszkvai kormány a forradalmi szociálisták pártjának több vezetőjét kivégeztette. Az entente-nak ezek voltak a főtámaszai és ezért kiadták azt a jelszót, hogy mindazokat, akik ellene vannak a Németországgal való együttműködésnek, Ukrajnába, Moszkvába kell küldeni, hogy ott nagy ellenakciót kezdjenek. Az Eichhorn német főparancsnok elleni merényletnek talán jelnek kellett volna lennie az ukrán városokban és falvakban a lázadásra, ahol nem bennszülött oroszok, hanem a felszavatott orosz hadsereg hozzátartozói, a szociálforradalmárok és az entente szövetségesei már készen tartják fegyvereiket. Julius közepén nagy orosz agitátorok megkísérelték, hogy az ukrán államvasutak alkalmazottait megnyerjék saját céljaiknak, azonban ez nem sikerült. Eichhorn vezértábornagy erős kézzel és nagy agilitással látott hozzá, hogy az új állam zavaros viszonyaiban rendet teremtsen és ez magyarázza meg, miért volt ő a célpontja az entente merényletnek, aki megakadályozta az entente arca tervének és reményének megvalósulását, hogy a keleten feltámadjon minél előbb a Németország-ellenes front.

A Fremdenblatt az entente részéről terjesztett azon híresztelésekkel szemben, hogy Ukrajnában teljesen felfordult állapotok vannak és hogy németellenes a hangulat, a Neue Zürcher Nachrichtennek Rockmann őrnagy, svájci katonai szakértő tollából eredő tudósítását közli, aki hosszabb ideig uton volt Ukrajnában. Rockmann a következőket írja:

— A sajtóban gyakran látni híreket, hogy Kieveben nagy parasztlázadások törtek ki és hogy nem kevesebb, mint hetvenötezer paraszt vonul felfegyverkezve Kiev ellen. Ezekből egy szó sem igaz. Három heti ukránai tartózkodásom alatt sehol sem láttam rendellenességet. A legteljesebb béke országán át utaztam. Az egész ország igen jól van bevetve és a parasztokat a betakarítás munkája foglalja el teljesen. A német és osztrák-magyar megszállott csapatok az egész országban szét vannak szórva, az ő feladatuk ellátni a rendőri szolgálatot, a mely azonban egyáltalában nem háborús szolgálat. A német és osztrák-magyar csapatoknak a lakossággal való viszonya igen jó. Az a hír, mintha a lakosság hangulata a németek ellen irányulna, egyáltalában nem felel meg a valóságnak. Kuropatkin hetman fogadott engem és a semleges újságírókat, szabadon fejtette ki programját. A hetman rendkívül nagy tekintélynek örvend Ukrajnában és minden alap nélkülülöz az ellenséges sajtóban megjelenő az a hír, hogy vissza szándékozik lépni.

TANÜGY.

(—) Pályázat polgári iskolai tanítói állásra Arad sz. kir. város községi polgári fiú- és leány iskolájánál egynyelvű történettudományi szakra való rendes tanítói és egy mennyiségtan-teremtéstudományi szakra való rendes tanítónői állásra pályázatot hirdetünk. Ezen állások a 85400—1917. sz. vkm. rendelet 11. pontja értelmében egyelőre csak segédtanerőkkel tölthetők be. A megválasztandó segédtanerők évi elletménye 1400 korona fizetés és 640 korona lakáspénz, mely összeg vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak további rendelkezése szerint a 85400—912. sz. rendeletnek megfelelően emelkedni fog. Pályázati határidő 1918. évi augusztus hó 17-ig. Későbbben beérkezett pályázatok figyelembe nem vétetnek. Az állások folyó évi szeptember hó 1-én elfoglalandók. Arad sz. kir. város közs. isk. székének címzett kérvényekhez csatolandók: oklevél, születési, anyakönyvi kivonat, illetőségi, orvosi és netalán működési bozonyítványok. Községi iskolaszék.

LEGUJABB.

Vilmos császár kiáltványa a háboru évtordulóján.

Berlin. Vilmos császár a háboru évtordulójára alkalmával manifesztumot intézett a német néphez, hadsereghez és haditengerészethez, amelyben többek közt a következőket mondotta:

„Négy nehéz, küzdelmes év múlt el, telve örökre emlékezetes tettekkel. Büszkén állíthatjuk, hogy nem találtattunk méltatlannak a hatalmas feladathoz, amely elé a gondviselés elítelt. Semmit sem mulasztottunk el, hogy a békét az elpusztított világnak visszahozzuk. Az ellenséges táborban azonban még az emberiség hangja nem talált meghallgatásra. Valahányszor a békeség szavalt hallattuk, guny és gyűlölet volt a válasz. Az ellenség még nem akarja a békét. Szóvivői újból és újból azt hirdetik, hogy Németországot el kell pusztítani. Ezért tovább kell küzdeni és dolgozni, amíg az ellenség kész elismerni az élethez való jogunkat, amelyet a túlerőben levő ellenséggel szemben győzelmesen vivünk meg és vivünk ki.

A hadsereghez és haditengerészethez intézett manifesztumban azt mondta a császár:

— A legsúlyosabb küzdelem közepében állunk. Az ellenség kétségbeesett erőfeszítései bátorságtok mint eddig, ezután is hajótörést fog szenvedni. Ebben biztos vagyok és velem az egész haza. Bennünket nem ijeszt meg az amerikai hadsereg. *A szellem az, amely a döntést meghozza.* Ezt tanítja a porosz és német történelem, ezt tanítja a háboru eddigi története.

Lukács László

marienbadi kalandja.

(Hogyan rabolták ki a volt miniszterelnököt.)

Mintegy három hét előtt röviden néhány sorban hírt adtak a lapok arról, hogy Lukács László volt miniszterelnököt, aki azóta már itthon is van, Marienbadban egy utonálló megtámadta és pénztárcáját elrabolta.

Az eset, mely izgalmas részletekben bővelkedik, nagy konsternációt okozott Marienbadban — noha annak minden részlete eddig nem is került nyilvánosságra. A rablótámadás körülbelül három héttel ezelőtt történt. Lukács László este fél nyolckor, mint rendesen egyedül kísértelt a városon kívül eső erdőség felé az országúton. Már vagy husz percnyi járásra lehetett a fürdőteleptől, midőn észrevette, hogy az út mellett álló padok egyikén egy káplár ül. Nem is törődött vele, elment előtte. Még néhány száz lépést halt az országúton és megfordult, hogy hazamenjen. Midőn visszatért ahhoz a padhoz, ahol a katona ült, az hirtelen felugrott, elé állt és zsebéből előrántott revolvert nem csak hogy rászegezte a volt miniszterelnökre, hanem valóságos arcához szorította a pisztoly csövét. Kétségkívül kellemetlen, sőt kínos pillanatok következtek. Lukács nyugodtan állt és szembenézett a támadóval. A káplár erre német nyelven megszólalt:

„Pénzt, vagy különben a halál fia. Ide Marienbadba csakis gazdag emberek jönnek. Nekem pedig pénz kell.”

Természetesen oktalanság lett volna az utonálló felszólításával ellenkezni. Benyult tehát a zsebébe és átadta az egyik tárcáját, amelyben mintegy 250 korona pénz és néhány irás volt. Lukács ugyanis ha külföldön tartózkodik, akkor több tárcát hord magánál és mind egyikben tart pénzt, számítva arra, hogy esetleg elveszti az egyiket és pénz nélkül maradjon. Ahogy kivette a zsebéből a tárcát, átnyújtotta a rablónak. Az utonálló azonban nem fogadta el, hanem rá kiabált, hogy *dobja le a földre a tárcát és forduljon meg, amíg ő felveszi.*

Lukács László nem ellenkezett és meg-

fordult, amíg a káplár felvette a földről a tárcát. Ezután azonban, miután újból szembekeült vele, nyugodtan felszólította, hogy adja vissza a tárcában lévő írásokat, amik reá nézve ugyanis értéktelenek. Az utonálló készséggel teljesítette ezt a kérést s azután pedig sarkonfordult és sebes futással eltűnt az erdőben. Lukács még néhány másodpercig utána nézett a támadónak, azután pedig folytatta útját a város felé.

Lukács László, miután beért a városba, nyomban jelentést tett a rablókalandról a katonai kirendeltség parancsnokának, egy alezredesnek, aki a tőle kikérdezett személyleírás alapján nyomban elrendelte a legszélesebb körű nyomozást az utonálló kézrekerítése érdekében. Az alezredes megkérte Lukács Lászlót, hogy másnap reggel jöjjön le a szálloda elé, ahol sorba állítják a Marienbadban tartózkodó összes altiszteket, nézze ezeket végig s talán ráismer az utonállóra. Erre a szemlére azonban nem is volt szükség, mert a katonai rendőrség a volt miniszterelnök leírása alapján még akkor éjjel elfogta a vasuti állomás vendéglőjében a vakmerő rablót. *Az illető Hauerton Károly könyvkereskedő, gimnáziumot végzett, igen jó családból való fiatal ember, az apja Linzben állami tisztségviselő.* Az elzúllott katona rövid vallatás után beismerte a rablást és elmondotta, hogy hosszabb idő óta szökésben van ezredétől. Azóta egy társával rendszeresen látogatja a fürdőhelyeket, ahol a mostani esethez hasonló módon rablótámadásokat követ el. Eleinte egy barátjával együtt működött, de ezt az egyik utonállás alkalmával egy másik fürdőhelyen lelőtték és azóta egyedül támadja meg a mit sem sejtő egyedül sétáló fürdővendégeket.

KÖZGAZDASÁG.

— Tőzsde. Budapestről telefonálta tudósítónk: A mai tőzsdén a záró árszámok a következők voltak: Magyar Hitel 1334. Osztrák Hitel 904. Agrár bank 1072. Fabank 972. Hazai bank 630. Kereskedelmi bank 5905. Magyar bank 960. Salgótarjáni 1138. Viktória malom 1930. Rimamurányi 1127. Fegyvergyár 1110. Osztrák-magyar államvasut 1026. Atlantika 1368.

— A Csávossy-birtok eladása. Csávossy Béla, a képviselőház hosszú ideig volt házagnának birtoka gazdát cserélt. A 2000 holdas birtokot a báró négy gyermeke örökölte és ebből most 1400 holdat Marosi Géza temesmegyei birtokos megvásárolt holdankint 2000 koronáért.

— Pályázati hirdetés. Az Országos Hadigondozó Hivatal a Központi Textilipar r. t. hadialapítványát képező internátussal egybekötött középfoku női gazdasági és kertészeti szakiskolában (Budapest, II. Házman-utca 10.) az 1918. évi szeptember hó 15-én kezdődő 1918-19. tanévre betöltésre kerülő 15 internátusi helyre pályázatot hirdet. Az intézetbe a polgári iskola vagy más középiskola 6 osztályát (kivételes esetekben legalább 4 osztályát) elvégzett, 16-ik életévüket betöltött, a közép-osztályhoz tartozó, magyar anyanyelvű, egészséges és a kertészeti munkára alkalmas lányok, elsősorban hadiárva és 30 évesnél nem idősebb hadiözvegyek nyerhetnek felvételt. A tanzolyam három évre terjed, melynek elvégzése után a végzett növendékek kertész oklevelet nyernek. Bentrakóul felvett árva és hadiözvegyek felvétele, oktatása és tartása, vagyontalanságuk esetén, teljesen ingyenes. Bővebb felvilágosítással szolgál a polgármesteri hivatal. Varjassy Lajos polgármester.

MODERN KABARÉ.

Központi Szálloda Salacz-utca.

Aradon, 1918. évi augusztus 1-én, csütörtökön

Adonaj, héber daltjáték a nagy tengerel kórossal.

Hűtlen menyecske, vig opérette.

A rendezés. Forray Mihály táncos mókája Forray és Rummyval.

Továbbá Major, Vágó, Návay, Margó, Turcsányi, Forray, Radnai, Rummy új színdarabokkal. Az előadások kezdete fél 9 órakor.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Alulírottak fájdalomtelt szívvvel jelentik drága édesatyjuk, illetve testvér, nagy és dédanyjuknak

Rosenberg Simon úrnak

folyó hó 30-án reggel 95-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát.

Drága földi maradványai f. é. augusztus 1-én d. u. 3 órakor fognak az aradi izr. sírkertből örök nyugalomra tetetni.

Legyen emléke áldott!

Arad, 1918. július hó 31-én.

Rudas Samu, Rosenberg József, Rudas Gusztáv, Rudas Zsigmond, özv. Bizam Adolfné szül. Rosenberg Franciska gyermekei. Özv. Hausbruner Miksáné özvegy. Rudas Samuné szül. Wirtschafner Hanna, Rudas Gusztávné szül. Nádor Juliska, Rudas Zsigmondné szül. Rosenzweig Rezsőné menyeyi, Rudas Manó, Rudas Bódog, Rudas Aladár, Rudas Margit, Rudas Endre, Rudas Jenő, Dr. Rudas Sándor, Rudas Emmy, Dr. Rudas Zoltán, Rudas Béla, Rudas Irén, Rudas Gyurika, Klein Regina, Klein Dezső, Klein Jenő, Klein Cecília, Klein Teréz, Klein Gerő, Klein Emmy, Bisám Miska, Bisám Ilonka, Bisám Marika, Bisám Erzsébet, Klein Endre, Rudas Pistike dédunokái. 5421

Minden külön értesítés helyett.

A Hátszegi

Felső Kereskedelmi Iskolával és Női Kereskedelmi Szaktanfolyammal

kapcsolatos

Internátus.

4368

Bevételi díj 1400 korona. Érettségi vizsgára. A beiskolázás. Beiratás levél útján is eszközölhető. Prospektus ingyen. A délkeleti Kárpátok legzsebesebb és legégszesebb vidékén.

Aranynak beváltott grammját 19.— K-ig

14 karátos arany grammját 11.— K-ig

Ezüst evőeszközöket és ezüst tárgyakat a legmagasabb árakon vesz

Központi arany beváltó

ékszerész

(törvényileg bejegyzett cég) 1731

Arad, József főherceg-ut 12. sz.
(Lutheránus templom mellett.) — Telefon 1153.

Apró hirdetések,

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 30 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután fél 6 óráig veszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szög 8 korona.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

„DEAK FERENC” levél várja. 5423

„STELLA” jeligére levél ment, kérem sürgősen átvenni. 5430

FŐVÁROSI uriember óhajt megismerkedni feltétlen csinos, független leánnyal vagy asszonnyal, kit esetleg havonta segítené is. Minden levélre, melyben kor, családi állapot, foglalkozás, lehetőleg teljes cím közlendő, 14 napon belül válaszol „Budapest-Arad” jelige alatt kér a kiadóba. Legmészebb menő diskrecio biztosítva. 5428

Házasság.

GYERMEKTELEN idősebb nő, megismerkedne házasság céljából hozzá illő férfivel. Hozomány 4000 kor. Levelek „Szegény ördög” Talpas, postahivatal küldendő. 5425

Alkalmazást keres.

VIDÉKI urileány üzletbe elárúsítónak ajánlkozik. Cím K. Lily, Varjassy Lajos-utca 204. 5458

HOSZABB irodai gyakorlatlalt bíró hivatalnoknő augusztus 15-re állást keres. Cím a kiadóban. 5442

KÉT PIZETÓ LEANY, egyik nagyobb fizetéssel, ajánlkozik. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendő. 2598

NÉGY középiskolát végzett, könyvelésben, gyors-, gépirásban jártas fiatalember azonnali belépéssel állást keres. Cím a kiadóban. 5450

Alkalmazást nyer.

FIATAL SZOLID, szorgalmas román k. leány mint elárúsító leány, azonnali felvétetik magyar-német nyelv-ismerettel. Fritz Gyula, Gyulafehérvár. 5427

TANULONAK felvétetik jóházból való fia Amant Antal vegyeskereskedésébe Elek Arad megye. 5448

MOLNÁRT KERESSEK háromjártu malomba, bavitetés vagy részesezés mellett. Személyes jelentkezés. Albecker Nándor, Fónlak. 5446

HÁZVEZETŐNŐ keresetik gyermekek mellé, aki a háztartás minden ágában jártas ur családdhoz. Cím a kiadóban. 5405

KIPOTÓ FIU, jó fizetés mellett, nyomdában alkalmazást nyer.

Kiadó lakás.

KÜLÖNBEJÁRATU utcai butorozott szoba villannyal 2 személynek kiadó. Bocskaik-tér 8. 5452

Vétel és eladás.

EGY SZIVATTYUS KUT ELADÓ Csiky Gergely-utca 8. 5415

PRIMA TISZTI HALÓZSAK gummi-párnákkal, teveszőr takarókkal, vízmentes huzattal, kardok, complete priesnyereg, fehér női selyemruha eladók. Megtekinthető 12 órától Kalvin János-utca 8. sz., udvarban. 5422

ELADÓ alig használt Singer-féle sülyesztő varrógép. Magyar-utca 5. sz. 5424

MUSTRÁLT SERTÉSEKET 20—30 drb öreg kant és kocát keres megvételre. Ajánlatokat ár megjelölésével monyori uradalom u. p. Bokszeg, Aradm. kér. 5428

DUGONICS-U, 29. sz. alatt egy szoba-berendezés eladó. 5444

UJARADI HID MELLETT. Ovár-tér 1. szám alatt, az ideai szőlőtermés olcsón azonnal eladó. Ozv. Fábris Venturáné. 5443

10 15 TÖRZSCSALÁD méhecskét venni. Cím Andrányi Károly-u. 10. 5445

BAROMFIVESZ elleni szer „Tikin” kapható egyedül Wajdits gyógyszer-tárban, Ferenc-tér. Kis üveg 2.50 kor., nagy üveg 4.50 kor. 301

ELSŐRENDU szilfahárs kapható Bokok szállítónál, Arad. 4649

GÉPOLAJAT ÉS GÉPZSIRT ajánl Farber Lajos, Arad. 4687

MÉZET VESZEK minden mennyiségben. Irom Arnold, Arad. Telefon 194. szám. 4652

TARLÓ REPAMAGOT utolsó termésű, csiraképest ajánl Farber Lajos, Arad. 4799

VÖRÖSHAGYMAT, foghagymát, sárgarépat, petrezselymet, főzőtököt, zöldbabot, sb. maximális árakon szállítunk. Árulorgalmi Részvénytársaság, Makó. 351

ZÖLD FÖZELEKEKET, gyümölcsöket nagyban és kicsinyben szállítok. maximális árban. Továbbá friss élő és száraz halak kaphatók. Luttvák József, Arad. Telefon 615. 1141

KOCSIKENŐCSÖT, kitűnő, kátránymentest ajánl Farber Lajos, Arad. 5040

UJ BUTORÖZLET Arad, Deák Ferenc-utca 40a. mindennemű butor kapható jutányos áron. Különösen ajánl amerikai íróasztalokat, egy szalon-garnitúrát, egy nagy garderober szekrényt. Wiegenfeld cég. 4537

NŐI NYEREG megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 5371

EGY RAPID KUT állvánnyal együtt eladó. Cím: Hehs Vilmos, Arad. 5372

HORDÓT, ujat és használtat minden mennyiségben veszek. Ungár József Arad, Varjassy Lajos-utca 39. 5383

HASZNÁLT ÓLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban. 2400

Ingatlan.

ELADÓ jókarban lévő emeletes ház 9 lakással, 3440 korona évi jövedelemmel. 75.000 koronáért. Értekezni Szerkerka Tamással délutánonként a városi kávéháza. 5429

300 600 HOLDIG Arad, Csanád-, Békés-megyékben bérletet keres tökéletes földbirtokos. Ugyanők díjaztatnak. Cím a kiadóban. 5441

AZ ALLOMAS közelében egy bérház eladó. Bővebbet Lövész-utca 4a. 5449

ELADÓ Csernovits Péter-utca 22. számú ház, 4 szoba és mellékhelyiségek-ből álló lakás, valamint 2 műhelynek vagy raktárnak alkalmas épülettel. A lakás november hó 1-én elfoglalható. Bővebbet ugyanott. 5451

A BELVÁROSBAN SZÉP FÖLDSZINTES SAROKHÁZ, széles kapubejárattal, két modern, ur lakással, nagy kerttel és udvarral, eladó. Bővebbet a kiadóban. 5416

BÉRHAZ a belváros szívében, azonnal elfoglalható öt szobás lakással, eladó. Cím a kiadóban. 5409

4 HOLD hegyi szőlő, 2 hold gyümölcsös, termés és lakházzal vagy anélkül, Soborsinban eladó. Értekezhetni Bárdy Kálmán tulajdonossal. 5400

EMELETES kis bérház eladó. Bővebbet a kiadóban. 5417

3 ES EGYNEGYED HOLD termő szőlő kolnával, 60 hektó hordóval és teljes felszereléssel, elutazás miatt eladó. Bővebbet a kiadóban. 5404

ANGYAL-U. 90. sz. ház szabad kézből eladó. 5324

Ellátás.

KÉT URIHÁZBÓL való tanulót teljes ellátásra elfogadok. Cím a kiadóban. 5406

Különféle.

KARPITOS. Házaknál dolgozik, javít és átalakít. Vidéken is. Botond-utca 4. Zselezny. 5417

Könyvnyomdal

tanulóleányok

jóízetéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Föld eladás.

5379

Csermő község határában megfelelő ajánlat esetén eladó 833 1002—1100 kishold területű, felerészben szántó, felerészben kaszáló- és legelő föld, megfelelő gazdasági épületekkel.

Írásbani ajánlatok az aradi gör. kel. román Consistoriumhoz (Batthyány-u. 1. sz.) intézendők.

Hamvas tiszta arcbört csak

„Anny”

örémmel lehet elérni. Zsíros éjjeli, száraz nappali használatra.

Egy tégely 4.—, 6 — és 8.— K.

Baromfi betegségek ellen

biztos hatású szer a

„Tikin”

Egy üveg ára 2.50 és 4.50 K.

Ruh és viszketegség ellen egyedül csak

Albin

fehér kenőcs használ.

2.—, 4.— és 7.— korona.

Lábizzadás ellen csak

Lábin

folyadék és hintőport használ.

Ara 3.— és 5.— korona.

Fenti szerek egyedül kaphatók: 18

WAJDITS GYÖRGY

Jézus Szive gyógyszer-tárban Arad, József főherceg-ut 11. szám. Karolina utcai megálló. — Közkórház, Otvo-nesi uradalom, M. A. V. és A. Os. E. V., Kir. fogház stb. szállítója.